

FARMASIALIITTO

31.5.2024

Suomen Farmasialiiton kannanotto: Apteekkien farmaseuttinen henkilöstö kovilla muutosten paineessa

Hallitusohjelmassa on runsaasti apteekkitoimialaan liittyviä kirjauksia, ja keskustelu apteekkien tulevaisuudesta käy vilkkaana. Keskustelussa painottuvat erityisesti itsehoitolääkkeiden myyntikanavien laajentaminen ja apteekkitoimintaan kohdistuvat säästöt.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmiä pohtimaan muun muassa itsehoitolääkkeiden myyntikanavien laajentamista, apteekkitalouden kokonaisuudistusta ja apteekkisääntelyn uudistamista. Farmasialiitto on mukana työryhmässä, joka laatii ehdotuksen apteekkitalouden ja apteekkisääntelyn kokonaisuudistuksesta.

Uudistukset tulevat toteutuessaan vaikuttamaan apteekeissa työskenteleviin farmasian ammattilaisiin, heidän työnkuviinsa ja työsuhteisiinsa. Olemme kuulleet jäsentemme huolen jaksamisesta muutosten keskellä ja kerromme sen myös päättäjille.

Apteekialalla on haasteita veto- ja pitovoimassa. Nyt käytävä keskustelu ei edistä alan veto- ja pitovoimaa tai houkuttelevuutta. Suunnitelluissa uudistuksissa tulee myös huomioida farmaseuttisen työn sujuvoittaminen.

Koulutusmäärien nostaminen ei ratkaise työvoimapulaa

Suomen Apteekkariliitto julkaisi 20.5.2024 tiedotteen, jonka mukaan hallituksen kaavailemat leikkaukset voivat ajaa 40 % apteekeista konkurssiin. Tiedotteessaan Apteekkariliitto toteaa, että toteutuessaan leikkaukset johtaisivat apteekeissa sopeutustoimiin, joiden kohteena olisivat pääosin henkilöstökulut.

Samaan aikaan alalla käydään keskustelua työvoimapulasta etenkin apteekeissa työskentelevien farmaseuttien osalta. Pohjolan Apteekkariyhdistys, Suomen Apteekkariliiton tuella, ajaa uuden pysyvän farmasian koulutusyksikön perustamista Oulun yliopistoon. Perusteluna käytetään farmaseuttipulaa Pohjois-Pohjanmaan, Lapin ja Kainuun alueella.

Farmasialiitto on [kannanotossaan 31.10.2022](#) todennut, että työvoimasta on pulaa, mutta sen syyt ovat moninaiset, eikä osajapula ratkea pelkästään koulutusmääriä nostamalla. Jo tuolloin toimme esille sen, että meneillään olevat apteekkien taloutta koskevat lainsäädäntöuudistukset vaikuttavat todennäköisesti myös työvoiman määrään apteekeissa.

FARMASIALIITTO

- Emme pidä uuden koulutusyksikön perustamista kestävässä ratkaisuna tilanteessa, jossa samanaikaisesti nostetaan esille mahdolliset apteekkitoimintaan kohdistuvat säästöt ja niistä selviytyminen kohdistamalla sopeuttamistoimet työntekijöihin, Suomen Farmasialiiton puheenjohtaja **Maija Pirttijärvi** huomauttaa.

Työn mielekkyys pitää osaajat apteekissa

Vuoden 2023 alussa keskustelimme laajasti jäsentemme kanssa siitä, mitä he apteekkityöltä haluavat. Keskustelun tulokset ovat selkeitä, ja ne ovat luettavissa [1.3.2023 julkaisemastamme kannanotosta](#). Apteekkityön veto- ja pitovoimaan vaikuttavia asioita ovat jäsentemme näkökulmasta muun muassa hyvä johtaminen, monipuolinen työnkuva, kilpailukykyiset työehdot, mahdollisuus kehittää osaamistaan ja vaikuttaa omaan työhönsä, työhyvinvointi sekä mahdollisuus käyttää farmaseuttista osaamista työssään.

- Jäsenemme haluavat työssään käyttää koulutuksensa tuomaa farmaseuttista osaamista täysimääräisesti asiakkaan parhaaksi. Tällä hetkellä se ei kuitenkaan ole mahdollista, Farmasialiiton koulutuspolitiikan ja urapalveluiden asiantuntija **Sanna Passi** toteaa.

Apteekkityön mielekkyyteen, työsuhteen ehtoihin ja työn organisointiin panostamalla voidaan parantaa työvoiman pysyvyyttä ja apteekkityön houkuttelevuutta.

Farmaseuttinen työ mahdollistettava

Syystalvella 2023 teimme jäsenkyselyn, jolla selvitimme, kuinka hyvät mahdollisuudet farmaseuteilla ja proviisoreilla on käyttää työaikaansa farmaseuttisiin tehtäviin. Kyselyyn vastasi yli 1200 jäsentämme.

Muita kuin farmaseuttisia tehtäviä (mm. siivous, tavarankuljetus, laskutus, lääkkeiden kuljetus) kertoo tekevänsä 60 % vastaajista. Silti suurin osa vastaajista kokee tekevänsä pääsääntöisesti farmaseuttista työtä, mikä on ilahduttava tulos. Kuitenkin noin 16 % kertoo, että he eivät pysty keskittymään farmaseuttiseen työhön, vaan he tekevät myös niin sanottuja teknisiä työtehtäviä. Heistä 36 % tekee näitä tehtäviä työnantajan määräyksestä, 30 % omasta halustaan ja 34 % ilmoitti jonkin muun syyn.

On luonnollista, että apteekissa hiljaisempina hetkinä kaikki esimerkiksi laittavat tavaroita paikoilleen. Mutta silloin kun puhumme työvoimapulasta, ja alalla on haasteita veto- ja pitovoiman suhteen, tulisi työn organisointiin kiinnittää huomiota etenkin niiden työntekijöiden osalta, jotka tekevät teknisiä tehtäviä työnantajan määräyksestä.

FARMASIALIITTO

- Syitä teknisen työn tekemiseen on useita, mutta suurimmaksi syyksi vastaajat mainitsevat, että teknistä henkilökuntaa ei ole riittävästi. Erityisen huolestuttavaa on se, että 62 % vastaajista kertoi myös, että tehtäväkuvista ei käydä keskustelua työnantajan kanssa, Passi muistuttaa.

Ongelmaan voidaan vaikuttaa osin työpaikan sisäisellä työn organisoinnilla, mutta myös lainsäädännön tulisi mahdollistaa farmasian ammattilaisten keskittyminen yhteen tärkeimmistä tehtävistään, asiakkaiden turvallisen lääkehoidon ohjaukseen. Hallitusohjelmassa todetaan muun muassa, että lääkemääräystä vaativien lääkkeiden toimittamista selkiytetään siten, että lääkemääräystä voidaan soveltaa eri pakkauskokojen saatavuus ja määrä huomioiden. Tämän kirjauksen toteutumista pyrimme edistämään.

Lisätietoja

Maija Pirttijärvi
Puheenjohtaja
040 778 4313
maija.pirttijarvi@farmasialiitto.fi

Sanna Passi
Koulutuspolitiikan ja urapalveluiden asiantuntija
050 466 7575
sanna.passi@farmasialiitto.fi